

Liikennöintisuunnitelman hyväksyminen vuosille 2026-2027

312/08.01.00.00/2025 Liikennöintisuunnitelman hyväksyminen vuosille 2026-2027

Hallitus 21.01.2026

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Valmistelija Liikenne-tulosalueen johtaja Johanna Wallin, johanna.wallin@hsl.fi
Yksikön päällikkö Tero Mertanen, tero.mertanen@hsl.fi
Joukkoliikennesuunnittelija Villevaltteri Helminen, villevaltteri.helminen@hsl.fi

Johdanto

Vuosittain laadittavaan liikennöintisuunnitelmaan sisältyvät keskeisimmät toteutettavat reitti- ja palvelutasomuutokset seuraavan ajovuoden aikana. Liikennöintisuunnitelma on voimassa tulevan kesäliikenteen alusta seuraavan vuoden talviliikenteen loppuun.

Suunnitelma on laadittu HSL:n suunnitteluyksikössä yhteistyössä kuntien joukkoliikenneasiantuntijoiden ja koulutoimien kanssa. HSL:n perussopimuksen mukaisesti hallitus voi päättää liikennöintisuunnitelmasta ilman kuntien lausuntoja.

Liikennöintisuunnitelmasta aiheutuvat liikennöintikustannusten muutokset pohjautuvat yhtymäkokouksen 25.11.2025 § 14 hyväksymään HSL:n toiminta- ja taloussuunnitelmaan vuosille 2026–2028.

Kytkeä HSL:n strategiaan

HSL:n strategiassa vuosille 2026–2029 tavoitellaan helppoa liikkumista, yhteiskunnallista vaikuttavuutta, tulevaisuuden kestäviä matkaketjuja ja tuottavuudella tilaa uudistumiselle.

Osana strategiaa on tuottavuushanke, jolla tavoitellaan yhteensä 12 miljoonan euron säästöjä vuosittaisista operointikustannuksista vuoteen 2029 mennessä verrattuna keväällä 2025 laadittuun alustavan toiminta- ja taloussuunnitelman mukaiseen kustannusennusteeseen. Liikennöintisuunnitelmaan 2026–2027 tehty säästötoimenpiteet operointiin kattavat n. 3,8 miljoonaa euroa tästä kokonaisuudesta. Erikseen tehtävien säästötoimenpiteiden lisäksi tuottavuuden parantamista tavoitellaan strategian vuosina (2026–2029) tehtävien alueellisten linjastosuunnitelmien kautta.

Tulevalla liikennöintikaudella työmaat ja niiden aiheuttamat poikkeusjärjestelyt ovat isossa roolissa ja haastavat helppoa liikkumista. Työmaista johtuvia negatiivisia vaikutuksia asiakaskokemukseen minimoidaan huolellisella poikkeusreittien ja -tarjonnan suunnittelulla sekä laadukkaalla viestinnällä ja matkatiedolla. HSL-liikenteessä toimeenpannaan vuoden 2025 aikana valmisteltuja reitti- ja tarjontamuutoksia, joiden tavoitteena on kohdentaa tarjontaa kysynnän mukaan dataan ja analyyseihin perustuen ja näin kehittää bussiliikenteen kustannustehokkuutta. Seuraavilla liikennöintikausilla bussiliikenteessä astuu voimaan uusia liikennöintisopimuksia, joiden myötä sähköbussien osuus liikenteessä kasvaa ja matkustajadata paranee.

Merkittävimmät liikennöintimuutokset

Lähijuna- ja metrolinjojen säännölliseen tarjontaan ei ole suunnitteilla merkittäviä muutoksia. Työmaat aiheuttavat liikennöintisuunnitelmakaudella poikkeuksia lähijunien ja metron liikennöintiin.

Suomenlinnan lautan liikenteeseen ei ole suunnitteilla muutoksia.

Raitioliikenne laajenee Laajasaloon linjojen 11 ja 12 liikenteen käynnistymisen myötä arviolta alkuvuodesta 2027. Raitiolinjan 15 tarjontaa kohdistetaan kerätyn matkustajatiedon perusteella vastaamaan paremmin kysyntää.

Bussiliikenteessä tehdään parannuksia tarjontaan todettuun kysyntään perustuen osalla Espoon aluekeskusten välisistä linjoista ja runkolinjalla 560. Vapaa-ajan yhteyksiä parannetaan Vantaalla ja Sipoossa. Etelä-Helsingin ja Kulosaaren bussiliikenteen reitteihin ja tarjontaan tehdään muutoksia vuonna 2025 tehtyjen tarkastelujen myötä. Laajasaloon vuonna 2022 tehdyn linjastotarkastelun mukainen linjasto otetaan käyttöön vuonna 2025 tehdyin tarkennuksin, kun raitioliikenne Laajasaloon käynnistyy. Linja 16 lakkautetaan syysliikenteen 2026 alussa. Linjalta 16 poistuvaa palvelua tarjotaan nykyistä kustannustehokkaammin linjoille 55 ja 81 tehtävien reittimuutosten myötä. Kaikkien suunniteltujen muutosten tavoitteena on kohdentaa tarjontaa kysynnän mukaan dataan ja analyyseihin perustuen ja näin kehittää bussilinjastojen kustannustehokkuutta.

Strategian tuottavuushankkeen mukaisia säästöjä toimeenpannaan koko seudulla. Tällaisia ovat koulujen loma-aikojen harvennettujen aikataulujen käyttöönotto entistä laajemmin, hiljaisen ajan vähän käytettyjen lähtöjen lopettaminen sekä yksittäisten linjojen ruuhka-ajan tarjonnan sopeuttaminen. Lisäksi toiminta- ja taloussuunnitelmassa kuvatuista kehittämistoimenpiteistä linjan 52 reittipidennystä ja linjan 163 sunnuntailiikenteen vahvistamista lykätään toistaiseksi.

Muutosten seuranta

Liikennöintisuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden lisäksi voidaan tehdä tarjonnan dynaamista kohdentamista datan perusteella osana normaalia suunnitteluprosessia. HSL kerää aktiivisesti asiakasymmärrystä ja seuraa asiakaspalautetta suunnitelmakauden aikana ja ottaa ne huomioon palvelutarjontaa suunniteltaessa. Mahdolliset merkittävämät linjastomuutokset tuodaan erikseen hallituksen päätettäväksi.

Merkittävimmät poikkeusjärjestelyt

Liikenteen poikkeusjärjestelyt on suunniteltu mahdollisimman kustannustehokkaasti ja niin, että ne aiheuttaisivat mahdollisimman vähän haittaa matkustajille.

Espoon kaupunkiradan rakentaminen aiheuttaa Rantaradan lähijunaliikenteeseen reilun kuukauden mittaisen katkon kesällä 2026 ja useita viikonloppukatkoja syksyllä 2026 sekä keväällä 2027. Katkojen aikana junaliikenne Leppävaarasta Kauklahteen, Kirkkonummelle ja Siuntioon korvataan busseilla. Kehäradan asemia peruskorjataan ja samassa yhteydessä ratasiltoja remontoidaan vuoden 2026 kesästä syksyyn, jolloin lähijunaliikenne katkeaa Huopalahden ja Myyrmäen väliseltä rataosuudelta. Korvaavia yhteyksiä tarjotaan vahvistamalla olemassa olevaa bussiliikennettä, tekemällä pieniä muutoksia bussilinjojen reitteihin sekä perustamalla korvaava bussiyhteys Myyrmäen ja Pasilan välille.

Metrolikenteessä työmaat aiheuttavat poikkeuksia liikennöintiin Kalasatamassa, joka sulkeutuu Junatien siltatyömaan ensimmäisessä vaiheessa arviolta vuoden 2027 alkupuolella.

Raitioliikenteessä Mäkelänskadun peruskorjauksen yhteydessä tehtävät kiskotyöt katkaisevat raitioliikenteen Mäkelänskadulta vuoden 2026 kesäkuusta elokuun loppuun siten, että linja 1 kulkee poikkeusreittiä Sörnäisistä Hämeentietä

Paavalinkirkolle ja linja 7 Sörnäisistä Helsinginkatua, Läntistä Brahenkatua ja linjan 9 reittiä Pasilaan ja edelleen omalle päätepysäkilleen Meilahden sairaalalle. Keväästä 2027 alkaen raitioliikenne katkeaa kadunrakennustöiden vuoksi Arkadiankadulla ja Runeberginkadun eteläosassa siten, että linjat 1 ja 2 kulkevat keskustan ja Oopperan välin Mannerheimintietä pitkin.

Bussiliikenteessä Vantaan raitiotien rakennustöiden vuoksi Tikkurilan bussiterminaali siirretään väliaikaiselle sijainnille, ja rakennustyöt vaikuttavat bussiliikenteen sujuvuuteen ja reitteihin raitiotien linjauksella suoraan ja välillisesti jo tammikuusta 2026 alkaen. Helsingissä länsiratikoiden rakentaminen aiheuttaa bussiliikenteelle poikkeuksia ja vaikuttaa sujuvuuteen raitiotielinjauksella ja poikittaisliikenteessä kevästä 2026 alkaen. Mäkelänkadun perusparannuksen vuoksi varaudutaan bussiliikenteen hidastumiseen syksystä 2025 syksyyn 2027 asti. Espoon keskuksen uuden joukkoliikenneterminaalin rakentaminen aiheuttaa poikkeuksia bussilinjojen päätepysäkkeihin sekä kävely-yhteyksiin aseman etelä- ja pohjoispuolella jo tammikuusta 2026 alkaen.

Hallintosäännön 9 §:n kohdan 23 mukaan hallitus päättää joukkoliikenteen liikennöintisuunnitelmasta.

Ehdotus

Hallitus päättää

- a) hyväksyä liikennöintisuunnitelma 2026–2027:n ohjeellisena noudatettavaksi; sekä
- b) valtuuttaa toimitusjohtajan tekemään liikennöintisuunnitelmaan vähäisiä muutoksia.

Päätös

Liitteet

Liikennöintisuunnitelma 2026-2027